

İnsanın simasında sikke-i samediyetin nasıl okunduğu hakkında bilgi verebilir misiniz?

Samed: *'Her şey O'na muhtaç, O ise hiçbir şeye muhtaç değil'* demektir. Manalar yüklü olan bu kâinat da, hem var olmasında hem de varlığını devam ettirmesinde Allah'ın irade ve kudretine muhtaçtır. O halde, kalbin dünyaya değil, onu yaratan Allah'a bağlanması gerekir.

İlâhî ilimde takdir edilmiş bulunan mahiyetler, bu görünen âleme gelmek için Allah'ın irade ve kudretine muhtaç oldukları gibi, var olduktan sonra da varlıklarını sürdürmeleri için yine ilâhî rahmet ve inayete muhtaçtırlar.

Bütün canlıların, organlarından rızıklarına kadar, her türlü ihtiyaçlarını, Allah yerine getirmektedir. Allah, o ihtiyaçları dilerse doğrudan ihsan eder, dilerse bir başka mahlûkunun eliyle gönderir. Her iki halde de hamd ve şükür ancak O'na yapılır ve yapılmalıdır.

İnsanın ihtiyaçları ilâhî isimlerin tecellileriyle karşılanmaktadır. İnsan, rızık istiyorsa Rezzak ismine muhtaçtır, şifa istiyorsa Şâfi ismine, mülk istiyorsa Ğani ve Mâlik isimlerine muhtaçtır. İşte kulun bütün bu maddî ve manevî ihtiyaçlarını, ancak Allah giderebilir. Zira sonsuz sıfatlar O'na ait olduğu gibi, bütün esmâ-i hüsna da O'nundur.

Bir mahlûkun ihtiyacı ne kadar fazla olursa bu ismin tecellisine o kadar fazla mazhar olur. Bitkiler toprağa, suya, havaya, güneşe muhtaçtırlar ve bu ihtiyaçları Allah'ın rahmetiyle görülmekle Samed ismine ayna olurlar. Allah'ın ise hiçbir bitkinin hiçbir şeyine muhtaç olmadığı açıktır.

Hayvan ise bitkilerin muhtaç olduğu şeylere aynen muhtaç olmanın yanında görmeğe, işitmeye, yemeye, içmeye, hareket etmeye de muhtaçtır. Dolayısıyla Samed ismine daha büyük bir ayine olmuş olur. Mesela bitki Basir ismine muhtaç olmadığı halde hayvan muhtaçtır ve bu ihtiyaç ona görme nimetinin ihsan etmesiyle yerine getirilir.

İnsana gelince o, şu kâinatın her şeyine muhtaç yaratılmıştır. Diğer canlılardan farklı olarak akıl nimetine kavuşmuştur. İnsanın maddî kalbi bütün kâinata muhtaç olduğu halde kalbin batını yani manevî kalbi -ruhu, akli, hayali, hafızası,..- bu kâinatın maddesiyle tatmin olmaz.

Kalbler ancak Allah'ın zikriyle, yani O'nu anmakla, O'na teslim olmak ve tevekkül etmekle tatmin olduğundan bu manevî kalbin ihtiyacı kâinatı çok gerilerde bırakır. "*Bâtın-ı kalb âyine-i Sameddir ve Ona mahsustur.*" cümlesi kalbin bu sonsuz

---

ihitiyaç dairesini nazara verir. Göz ışıkla, kulak sesle, mide gıdalarla tatmin olurken kalb ancak iman ile marifet ve muhabbetle tatmin olur. Bu yönüyle Samed ismine en büyük ayna olma şerefine erer.